

hedsudøvelse, uden at pågældende derved mister sit økonomiske fundament, lønarbejdet. Men samtidigt lønarbejde og selvstændig virksomhed kendes også fra f.eks. sæsonmæssig virksomhed: Selvstændig i sommerhalvåret/lønmodtager i vinterhalvåret, eller fra brancher, hvor hvervgiverne i flæng udbyder opgaverne som lønnet arbejde og arbejde af mere selvstændig karakter.

I alle de nævnte tilfælde har medlemmerne – målt over en uge, en måned og/eller et år – baseret deres indtægt på samtidigt lønarbejde og selvstændig virksomhed.

Administrative hensyn vil dog formentlig gøre det nødvendigt at begrænse samtidighedskravet inden for en vis periode og at forbeholde ordningen for arbejde, der på forhånd kan henføres under enten selvstændig virksomhed eller lønarbejde.

Problemstillingen har endvidere betydning ved overvejelser omkring en særskilt ventetid for udbetaling af dagpenge i kombinationsforsikringen.

Kontrolforanstaltninger i nugældende forsikringsordning

Kontrolproblemerne har i den gældende forsikringsordning for selvstændige været løst således, at den selvstændiges egen erklæring om, at virksomheden udøves som hovedbeskæftigelse, normalt lægges til grund, og at arbejdet herefter regnes som fuld arbejdstid svarende til den almindeligt gældende arbejdstid for lønmodtagere. Den selvstændige har til gengæld ikke mulighed for at oppebære dagpenge under hel eller delvis ledighed, førend der har kunne tilvejebringes dokumentation for virksomhedens endelige ophør. Den selvstændige har endvidere selv måttet bære risikoen, hvis virksomhedens indtjening ikke afgav fornødent grundlag for beregning af en positiv dagpenge-sats efter indkomstbortfaldsprincippet. Sidstnævnte modificeres nu i nogen grad af det foreliggende lovforslag med indførelse af en mindstesats.

Kun i forbindelse med udøvelse af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse er der i vejledningen til den gældende bekendtgørelse skitseret en vis prøvelse af den selvstændiges egne oplysninger om sin arbejdsindsats. Tillige tillægges omfanget af medlemmets samtidige lønarbejde her betydning. Men der er til gen-

gæld ikke tale om en selvstændig erhvervsudøvelse, som på nogen måde gøres til genstand for forsikringsmæssig dækning. Ydermere medfører enhver bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed – bortset fra mindre jordbrug – at dagpengeretten begrænses af et krav om øget aktualitet til medlemmets seneste lønarbejde: 26 ugers arbejde inden for 18 måneder (mod normalt 3 år).

Det kunne på baggrund af ovenstående være umiddelbart nærliggende at lade en kombineret forsikringsordning være baseret på det lønarbejde, som både med hensyn til arbejdstid og indtjening lader sig kontrollere. Den selvstændige erhvervsudøvelse ville i så fald væsentligt tjene som et fleksibelt »supplement« ved beregningen af arbejdskravet i § 55. Men hermed udskydes for så vidt kun kontrolproblemerne, indtil der opstår spørgsmål om nedsatte dagpenge ved delvis ledighed fra lønarbejdet eller ved fuld ledighed fra en selvstændig virksomhed, hvis totale – og eventuelt gradvis øgede eller indskrænkede – omfang ikke hidtil har været genstand for vurdering. »Supplementsordningen« vil endvidere medføre problemer ved overflytning til og fra de eksisterende forsikringsordninger.

Den ukontrollable selvstændige virksomhed vil således før eller siden slå igennem og skabe risiko for overkompensation. Dette taler efter arbejdsgruppens opfattelse for, at kombinationsforsikringen indføres som en særskilt forsikringsordning med egne kontrolforanstaltninger til imødegæelse af en eventuel overkompensation.

Behovet for kontrolforanstaltninger skal endvidere ses i forbindelse med det særlige rådighedsproblem, som opstår ved en ordning, der arbejder med selvstændig virksomhed, som vel er forenelig med lønarbejde, men ikke i fuld normal udstrækning som deltids-/fuldtidsforsikret. Ordningen sigter jo mod et selvstændigt forsikringsgrundlag, som allerede på grund af sit omfang må formodes at række ud over området for bibeskæftigelse med dagpengeret.

Ved en eventuel modifikation af rådighedsbegrebet således, at medlemmet i kombinationsforsikringen kun skal stille sig til rådighed for (et rimeligt udbud af) lønarbejde, som er foreneligt med den fortsatte virksomhedsudøvelse, øges risikoen for, at medlemmet i for vidt omfang forbeholder sin arbejdskraft for